2025/1106

2025 5 28

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2025/1106

2025 m. gegužės 27 d.

kuriuo nustatoma Europos saugumo veiksmų (SAFE) stiprinant Europos gynybos pramonę priemonė

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 122 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą ir jo padariniai Europos ir pasaulio saugumui yra egzistencinis iššūkis Europos Sąjungai;

(2) reaguodama į tą iššūkį, savo 2025 m. kovo 6 d. išvadose Europos Vadovų Taryba, primindama 2022 m. kovo 11 d. Versalio deklaraciją ir 2022 m. kovo 21 d. patvirtintą Saugumo ir gynybos strateginį kelrodį, pabrėžė, kad Europa turi tapti autonomiškesnė, labiau atsakinga už savo pačios gynybą ir geriau pasirengusi savarankiškai veikti ir atremti neatidėliotinus ir būsimus iššūkius bei grėsmes. Toje Europos Vadovų Taryboje visos valstybės narės įsipareigojo didinti savo bendrą gynybos parengtį, mažinti strateginę priklausomybę, šalinti kritines pajėgumų spragas ir atitinkamai stiprinti Europos gynybos technologinę ir pramoninę bazę (toliau – EGTPB) visoje Sąjungoje, kad Sąjunga galėtų geriau tiekti reikiamą įrangos kiekį reikiamu spartesniu tempu;

(3) 2022 m. gegužės 18 d. Komisija ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai pateikė Bendrą komunikatą dėl investicijų gynybos srityje spragų analizės ir tolesnių veiksmų, kuriame pabrėžiama, kad Sąjungos gynybos srityje esama finansinių, pramoninių ir pajėgumų spragų;

(4) 2023 m. liepos 20 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė Reglamentą (ES) 2023/1525 ([1]) dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP), siekiant skubiai remti Europos gynybos pramonės gamybos pajėgumų didinimą, užtikrinti tiekimo grandinių saugumą, sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingoms viešųjų pirkimų procedūroms, spręsti gamybos pajėgumų trūkumo problemą ir skatinti investicijas;

(5) 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė reglamentą (ES) 2023/2418 ([2]), kuriuo nustatoma priemonė Europos gynybos pramonei stiprinti vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus (EDIRPA), siekiant tarp valstybių narių stiprinti bendradarbiavimą viešųjų pirkimų gynybos srityje etape, kad taikant bendradarbiaujamuosius metodus būtų pašalinti skubiausiai šalintini ir svarbiausi valstybių narių atsargų trūkumai, visų pirma, trūkumai, atsiradę reaguojant į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą;

(6) savo 2023 m. gruodžio 14–15 d. išvadose Europos Vadovų Taryba, apsvarsčiusi darbą, atliktą įgyvendinant Versalio deklaraciją bei Saugumo ir gynybos strateginį kelrodį, pabrėžė, kad reikia nuveikti daugiau, kad būtų pasiekti Sąjungos tikslai padidinti gynybos parengtį. Siekiant užtikrinti tokią parengtį ir ginti Sąjungą, tvirta gynybos pramonė laikyta būtina sąlyga, o tam reikia, kad Europos gynybos pramonė taptų atsparesnė, novatoriškesnė ir konkurencingesnė;

([1]) 2023 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1525 dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP) (OL L 185, 2023 7 24, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([2]) 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2418, kuriuo nustatoma priemonė Europos gynybos pramonei stiprinti vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus (EDIRPA) (OL L, 2023/2418, 2023 10 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

(7) 2024 m. kovo 5 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti (EGPP), siekiant remtis patirtimi, įgyta įgyvendinant reglamentus (ES) 2023/2418 bei (ES) 2023/1525, ir išplėsti jų logiką ilgesniam laikui ir struktūriškiau;

(8) tačiau nuo 2025 m. pradžios saugumo padėtis Sąjungoje labai pablogėjo ne tik dėl nuolatinės Rusijos keliamos grėsmės bei intensyvesnio jos perėjimo prie karo meto ekonomikos ir dėl karo raidos Ukrainoje, bet ir dėl netikrumo, kylančio dėl to, kad susidarė geopolitinė padėtis, kurioje Sąjunga turi gerokai sustiprinti savo pastangas savarankiškai užtikrinti savo gynybą. Dėl šio pastarojo meto pablogėjimo padidėjo grėsmės Sąjungai lygis ir reikia, kad valstybės narės, siekdamos padidinti EGTPB mastą, skubiai pradėtų didžiules viešąsias išlaidas. Dėl to didėja poreikis solidarumo dvasia paspartinti Sąjungos paramos teikimą toms valstybėms narėms, kurioms dėl reikalingų didžiulių viešųjų investicijų gali kilti rimtų sunkumų ir tai gali turėti įtakos jų ekonominei padėčiai. Atsižvelgiant į grėsmes Sąjungos sausumos, oro ir jūrų sienoms ir į dėl to atsirandantį poreikį imtis didžiulių viešųjų investicijų, toks solidarumas yra ypač svarbus toms valstybėms narėms, kurios yra labiausiai pažeidžiamos dėl karinių grėsmių. Šiuo atžvilgiu Rusijos ir Baltarusijos keliamos grėsmės reikalauja ypatingos skubos bei yra ypatingo aktualumo. Dėl laiko, kurio reikia produktams sukurti ir atitinkamų pramonės gamybos pajėgumų padidinimui užtikrinti visoje Sąjungoje, Sąjungai gyvybiškai svarbu pradėti teikti paramą toms valstybėms narėms kuo greičiau, kad jos galėtų pateikti užsakymus labai greitai, padidinti nuspėjamumą gynybos pramonės sektoriui ir paskatinti jį investuoti labai trumpu laikotarpiu siekiant sustiprinti gamybos pajėgumus;

(9) tikėtina, kad mastas ir sparta, kuriais valstybių narių reikalaujama padidinti savo investicijas į gynybos pramonės gamybos pajėgumus, turės didelį poveikį valstybių narių viešiesiems finansams, kai kelių valstybių narių biudžetai išlieka suvaržyti;

(10) ši išimtinė situacija, kuri susiklostė ne dėl valstybių narių ir kuri nėra jų kontroliuojama, pateisina tai, kad Sąjunga imasi skubių priemonių, kad sukurtų laikiną priemonę, pagal kurią toms valstybėms narėms, kurios nori investuoti į gynybos pramonės gamybą, būtų teikiama finansinė parama Europos saugumo veiksmų priemonės (toliau – Priemonė SAFE) forma;

(11) Priemonė SAFE turėtų sudaryti sąlygas skubioms ir didelėms viešosioms investicijoms į Europos gynybos pramonę siekiant greitai padidinti jos gamybos pajėgumus, pagerinti gynybos produktų prieinamumą laiku ir paspartinti jos prisitaikymą prie struktūrinių pokyčių. Kadangi šis reglamentas yra išimtinis ir laikinas atsakas į skubų ir egzistencinį iššūkį, pagal jį teikiama finansinė parama turėtų būti teikiama tik blogėjančios saugumo padėties neigiamiems ekonominiams padariniams šalinti bei neatidėliotiniems valstybių narių viešųjų pirkimų poreikiams patenkinti, prisidedant prie didesnės EGTPB gynybos pramonės parengties. Priemonė SAFE turėtų būti bendrų pastangų Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis skirti daugiau išteklių gynybos pramonės investicijoms, kad būtų sureaguota į dėl dabartinių grėsmių saugumui susidariusią krizinę padėtį, dalis. Siekiant remti tas pastangas lygiagrečiai turėtų būti imamasi papildomų priemonių Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, be kita ko, aktyvuojant esamą lankstumo priemonę pagal Stabilumo ir augimo paktą;

(12) finansinę paramą pagal Priemonę SAFE valstybės narės turėtų įgyvendinti taip, kad ji atitiktų gynybos pajėgumų prioritetus, dėl kurių valstybės narės bendrai susitarė bendros užsienio ir saugumo politikos (toliau – BUSP), valstybių narių vykdomo bendradarbiavimo pagal nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo, nustatyto Tarybos sprendimu (BUSP) 2017/2315 ([3]), Europos gynybos agentūros (EGA) iniciatyvų bei projektų ir Sąjungos civilinės bei karinės pagalbos Ukrainai rėmuose. Įgyvendindamos šį reglamentą, valstybės narės turėtų tinkamai atsižvelgti į atitinkamą Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (toliau – NATO) vykdomą veiklą, visų pirma, į NATO pajėgumų tikslus, ir į kitų partnerių vykdomą veiklą, kai tokia veikla pasitarnauja Sąjungos saugumo ir gynybos interesams;

([3]) 2017 m. gruodžio 11 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2017/2315, kuriuo nustatomas nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO) ir nustatomas dalyvaujančių valstybių narių sąrašas (OL L 331, 2017 12 14, p. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj).

(13) valstybės narės turėtų turėti galimybę naudoti finansinę paramą pagal Priemonę SAFE, užtikrindamos sinergiją su kitomis esamomis bei būsimomis Sąjungos programomis, visų pirma, siekiant bendrai finansuoti konkrečius veiksmus. Be to, Sąjungos programose, kuriomis remiamas bendradarbiavimas rengiant viešuosius pirkimus gynybos srityje arba kuriomis apskritai siekiama remti EGTPB konkurencingumą, gali būti konkrečiai numatyta papildoma Sąjungos parama. Tokia papildoma parama galėtų būti taikoma bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų, kuriems teikiama finansinė parama pagal Priemonę SAFE, atveju arba tokiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių ekonominių veiklos vykdytojų atveju, siekiant skatinti atitinkamą pramonės didinimą ir dar labiau sustiprinti Priemonės SAFE poveikį EGTPB;

(14) siekiant sumažinti valstybėms narėms tenkančią administracinę naštą, Komisija turėtų galėti atsižvelgti į pagal šį reglamentą pateiktą informaciją, visų pirma, finansinės paramos įgyvendinimo ataskaitų teikimo tikslu, atitinkamų programų rėmuose, visų pirma, tų programų, kuriomis remiamas bendradarbiavimas bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų srityje. Tai padėtų supaprastinti prašymų skirti finansinę paramą teikimo sąlygas;

(15) dėl valstybių narių bendradarbiavimo stokos atsirado neefektyvumo ir pridauginta tos pačios rūšies gynybos sistemų Sąjungoje, o tai pakenkė Sąjungos teritorijos apsaugos tikslui, kurio siekiama atitinkamomis nacionalinėmis investicijomis, taip pat dėl to įvyko didelis EGTPB dalių susiskaidymas ir veikimas nepakankamu mastu. Siekdamos ištaisyti tą padėtį, paramą gaunančios valstybės narės turėtų naudoti pagal šį reglamentą teikiamą finansinę paramą bendradarbiaujamiesiems viešiesiems pirkimams vykdyti. Tinkama finansuoti veikla, išlaidos ir priemonės, finansuojamos vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus gynybos srityje, turėtų būti susijusios su pirmuoju Europos Vadovų Tarybos nustatytų prioritetinių sričių sąrašu (atsižvelgiant į patirtį, įgytą per karą Ukrainoje, ir EGA jau atliktą darbą bei visapusiškai derinant veiksmus su NATO): šaudmenys ir raketos; artilerijos sistemos, įskaitant tikslių smūgių giliame priešininko užnugaryje pajėgumus; antžeminės kovos pajėgumai ir jų rėmimo sistemos, įskaitant karių ekipuotę ir pėstininkų ginklus; ypatingos svarbos infrastruktūros apsauga; kibernetinė sritis; karinis mobilumas, įskaitant pajėgų judėjimo stabdymą; oro erdvė ir priešraketinė gynyba; jūrų antvandeniniai ir povandeniniai pajėgumai; bepiločiai orlaiviai ir kovos su bepiločiais orlaiviais sistemos; tokios strateginės įgalinančios priemonės kaip, be kita ko, strateginio transportavimo oru priemonės, degalų pripylimo skrendant priemonės ir sistemos C4 ISTAR, taip pat kosmoso įrenginiai ir paslaugos; dirbtinis intelektas ir elektroninė kova. Tais bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais turėtų būti siekiama paspartinti prisitaikymą prie gynybos produktų gamybos pajėgumų struktūrinių pokyčių, užtikrinti sąveikumą ir pakeičiamumą visoje Sąjungoje, skatinti bendradarbiavimą viešųjų pirkimų etape, remti gamybos pajėgumų didinimą, taip pat turėtų būti siekiama plėtoti ir įsigyti susijusią infrastruktūrą, įrangą ir logistikos paslaugas;

(16) siekiant skubiai, veiksmingai ir savarankiškai sustiprinti Sąjungos pramoninę bazę, atsižvelgiant į pastarojo meto geopolitinės padėties raidą ir išimtinę grėsmę Sąjungos bei jos valstybių narių saugumui, ir taip padidinti pagal Priemonę SAFE teikiamos finansinės paramos veiksmingumą bei pridėtinę vertę, šiame reglamente turėtų būti nustatytos tinkamumo valstybėse narėse naudoti finansinę paramą sąlygos. Todėl bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose pagal Priemonę SAFE dalyvaujantys rangovai ir subrangovai turėtų būti įsteigti ir turėti vykdomojo valdymo struktūras Sąjungoje, Europos laisvosios prekybos asociacijos narėse, kurios priklauso Europos ekonominei erdvei, (toliau – EEE narėmis esančios ELPA valstybės) arba Ukrainoje ir bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų tikslais naudoti infrastruktūrą, įrenginius, turtą ar išteklius, esančius valstybės narės, EEE nare esančios ELPA valstybės arba Ukrainos teritorijoje. Siekiant užtikrinti, kad bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantys rangovai ir subrangovai neprieštarautų Sąjungos bei jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams, jų neturėtų kontroliuoti trečiosios valstybės ar trečiųjų valstybių subjektai. Tame kontekste kontrolė turėtų būti suprantama kaip gebėjimas tiesiogiai ar netiesiogiai daryti lemiamą įtaką teisės subjektui per vieną ar daugiau tarpinių teisės subjektų. Valstybės narės, dalyvaujančios pagal Priemonę SAFE remiamuose viešuosiuose pirkimuose, yra atsakingos už tai, kad būtų laikomasi tinkamumo finansuoti sąlygų;

(17) tam tikromis aplinkybėmis turėtų būti galima nukrypti nuo principo, pagal kurį rangovai ir subrangovai, dalyvaujantys bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose, naudojasi infrastruktūra, įrenginiais, turtu ar ištekliais, esančiais valstybės narės, EEE narėmis esančios ELPA valstybės arba Ukrainos teritorijoje, ir jų nekontroliuoja trečiosios valstybės ar trečiųjų valstybių subjektai. Tomis aplinkybėmis Sąjungoje, EEE nare esančioje ELPA valstybėje arba Ukrainoje įsisteigęs teisės subjektas, besinaudojantis infrastruktūra, įrenginiais, turtu ar ištekliais, esančiais už valstybės narės, EEE nare esančios ELPA valstybės arba Ukrainos teritorijos ribų, ir (arba) yra kontroliuojamas trečiosios valstybės ar trečiosios valstybės subjekto, turėtų galėti dalyvauti, jei tenkinamos griežtos sąlygos dėl Sąjungos bei jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesų, kaip nustatyta BUSP sistemoje pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) V antraštinę dalį;

(18) Sąjungoje, EEE nare esančioje ELPA valstybėje arba Ukrainoje įsisteigę teisės subjektai, kuriuos kontroliuoja trečioji valstybė, kuri nėra nei Ukraina, nei EEE nare esanti ELPA valstybė, (toliau – kita trečioji valstybė) nei kitas trečiosios valstybės subjektas, kai leidžiama, turėtų turėti teisę dalyvauti bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose, jeigu buvo atliktas jų tikrinimas, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/452 ([4]), ir, kai būtina, jiems buvo pritaikytos tinkamos rizikos mažinimo priemonės arba jeigu Komisijai pateikiamos pagal valstybės narės, EEE nare esančios ELPA valstybės arba Ukrainos, kurioje jie yra įsisteigę, nacionalines procedūras patvirtintos garantijos, kaip išdėstyta šiame reglamente. Kad būtų sumažinta administracinė našta, Komisija turėtų pasiūlyti paprastą standartizuotą garantijų šabloną. Tokios garantijos turėtų būti suteikiamos tik tuo atveju, jei tenkinamos griežtos sąlygos dėl Sąjungos bei jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesų, kaip nustatyta BUSP sistemoje pagal ES sutarties V antraštinę dalį;

(19) siekiant užtikrinti, kad gynybos produktai iš EGTPB būtų prieinami bei tiekiami laiku, taip pat siekiant paspartinti EGTPB pritaikymą prie struktūrinių pokyčių taip padidinant suteiktos finansinės paramos veiksmingumą, svarbu nustatyti būtinuosius reikalavimus dėl Sąjungoje sukuriamos vertės. Todėl bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų sutartyse turėtų būti nustatytas reikalavimas, kad ne Sąjungos, EEE narėmis esančių ELPA valstybių ir Ukrainos kilmės komponentų kaina būtų ne didesnė kaip 35 % numatomos galutinio produkto komponentų kainos. Tos procentinės dalies apskaičiavimo tikslais Komisija galėtų parengti gaires;

(20) tinkamumo finansuoti kriterijai turėtų būti tokie, kad būtų atsižvelgiama į esamas tiekimo grandines ir pramoninį bendradarbiavimą su ne ES partneriais, taip pat turėtų būti sudarytos sąlygos įvykdyti pajėgumų reikalavimus. Todėl bendradarbiaujamieji viešieji pirkimai, kuriuose dalyvauja subrangovai, kuriems skiriama 15–35 % sutarties vertės ir kurie nėra įsisteigę arba neturi savo vykdomojo valdymo struktūrų Sąjungoje, EEE nare esančioje ELPA valstybėje arba Ukrainoje, turėtų būti tinkami finansuoti;

(21) dėl tam tikrų gynybos produktų, kurių pagrindinės technologijos Sąjungoje nėra plačiai prieinamos ir kuriuos gali būti sunku pakeisti dideliu mastu, turėtų būti reikalaujama laikytis papildomų sąlygų siekiant užtikrinti valstybių narių ginkluotųjų pajėgų laisvę, susijusią su tais produktais, be trečiųjų valstybių nustatytų apribojimų. Todėl tokių gynybos produktų atžvilgiu rangovas ar rangovų konsorciumas turėtų turėti galimybę be trečiųjų valstybių ar trečiųjų valstybių subjektų nustatytų apribojimų nuspręsti dėl perkamų gynybos produktų konstrukcijos apibrėžties, pritaikymo ar raidos, įskaitant teisinius įgaliojimus pakeisti ar pašalinti tuos komponentus, kuriems yra taikomi trečiųjų valstybių ar trečiųjų valstybių subjektų nustatyti apribojimai;

(22) Priemonės SAFE tinkamumo finansuoti sąlygomis siekiama nedelsiant padidinti Sąjungos gynybos pramonės gamybos pajėgumus, kartu sudarant sąlygas reikiamam lankstumui, atsižvelgiant į atitinkamų produktų ir technologijų tiekimo grandinių tarptautinimą. Be EEE narėmis esančių ELPA valstybių ir Ukrainos, Priemonėje SAFE taip pat turėtų būti numatyta galimybė stojančiosioms valstybėms, valstybėms kandidatėms ir potencialioms valstybėms kandidatėms, taip pat trečiosioms valstybėms, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi saugumo ir gynybos partnerystę (neprivaloma priemonė), dalyvauti bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose pagal Priemonę SAFE;

(23) dvišaliais ar daugiašaliais Sąjungos ir vienos ar daugiau iš tų bendraminčių trečiųjų valstybių, išskyrus Ukrainą ir EEE narėmis esančias ELPA valstybes, susitarimais, kuriais vykdomos ekonominio, finansinio ar techninio bendradarbiavimo priemonės, įskaitant paramą, tose valstybėse įsisteigusiems rangovams ir subrangovams turėtų būti leista dalyvauti bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose pagal Priemonę SAFE, laikantis tuose susitarimuose nustatytinų sąlygų. Tokiais susitarimais neturėtų būti kvestionuojamas tinkamumas finansuoti produktus, kurie atitinka reikalavimą, kad išlaidos komponentams, kurių kilmės šalis yra ne Sąjunga, EEE narėmis esančios ELPA valstybės ir Ukraina, neviršytų 35 % numatomų išlaidų galutinio produkto komponentams;

([4]) 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/452, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema (OL L 79 I, 2019 3 21, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

(24) saugumo ir gynybos srityje stipresnė ir pajėgesnė Sąjunga teigiamai prisidės prie pasaulinio ir transatlantinio saugumo; ji papildo NATO, kuri tebėra jos narėmis esančių valstybių kolektyvinės gynybos pagrindas. Sąjunga yra įsipareigojusi toliau stiprinti ir gilinti transatlantinį bendradarbiavimą bei angažavimąsi saugumo ir gynybos srityje, kad būtų didinamas sąveikumas, tęsiamas pramoninis bendradarbiavimas ir užtikrinama su patikimais partneriais abipusė prieiga prie pažangiausių technologijų, taip pat stiprinama EGTPB. Šiuo reglamentu turėtų būti prisideda prie tokių tikslų;

(25) valstybės narės, norinčios gauti finansinę paramą pagal Priemonę SAFE, Komisijai turėtų pateikti prašymą kartu su Europos gynybos pramonės investicijų planu (toliau – Planas). Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas Planų rengimui, Komisija ir valstybės narės turėtų keistis informacija, siekdamos nustatyti preliminarius paskolų sumų paskirstymus. Komisija turėtų įvertinti visus valstybių narių pateiktus prašymus. Vertindama Planų atitiktį šiame reglamente išdėstytiems kriterijams, Komisija, jei tinkama, turėtų naudotis EGA arba ES karinio štabo ekspertinėmis žiniomis. Rengdamos Planus, valstybės narės turėtų turėti galimybę keistis informacija su Komisija, kad, prieš pateikdamos savo Planų projektus, galėtų juos pakoreguoti. Visais Planų įgyvendinimo etapais, jei Komisija mano, kad Planai neatitinka šiame reglamente nustatytų sąlygų, valstybės narės turėtų turėti galimybę tuos Planus iš dalies keisti. Komisija turėtų paskirstyti paskolų sumas atitinkamoms valstybėms narėms, taikydama vienodo požiūrio, solidarumo, proporcingumo ir skaidrumo principus, visų pirma, jeigu prašomų paskolų apimčių suma viršija pagal Priemonę SAFE teikiamos finansinės paramos bendrą didžiausią sumą. Paskolos turėtų būti paskirstomos valstybėms narėms, kurios teikia prašymus laikydamosi vienodo požiūrio, solidarumo, proporcingumo ir skaidrumo principų. Planuose turėtų būti aprašytos priemonės, kuriomis didinamas Europos gynybos pramonės sektoriaus atsparumas, visų pirma, MVĮ, vidutinės kapitalizacijos įmonėms ir naujiems gynybos srities subjektams sudarant palankesnes sąlygas patekti į gynybos rinką;

(26) atsižvelgiant į paramos valstybėms narėms pagal šį reglamentą finansinio poveikio svarbą ir į poreikį užtikrinti nuoseklumą tarp įvairių Sąjungos išorės veiksmų ir ekonominės politikos sričių, atsižvelgiant į konkretų vaidmenį, kuris šiose srityse tenka Tarybai, šiame reglamente nustatytais atvejais Tarybai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai;

(27) siekdamos sudaryti palankesnes sąlygas Plano įgyvendinimui, Komisija ir kiekviena atitinkama valstybė narė turėtų sudaryti veiklos susitarimą, kuriame būtų pateikta išsami informacija apie finansinės paramos išmokėjimą, įskaitant preliminarų išmokėjimo tvarkaraštį, ir pasirašyti paskolos susitarimą su išsamiomis paskolos paramos pagal Priemonę SAFE sąlygomis. Turėtų būti numatytas 15 % išankstinis finansavimas, kad būtų galima greitai pradėti įgyvendinti veiklą, išlaidas ir priemones pagal Priemonę SAFE;

(28) finansinę paramą tikslinga organizuoti pagal diversifikuotą finansavimo strategiją, numatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 ([5]) (toliau – Finansinis reglamentas) 224 straipsnyje, ir nustatytą bendrą finansavimo metodą, kuris, kaip tikimasi, padidins Sąjungos obligacijų likvidumą ir Sąjungos emisijų patrauklumą bei ekonominį efektyvumą. Paskolos grąžinimui turėtų būti teikiamos pakankamai ilgam laikotarpiui, tačiau ne ilgesniam kaip 45 metai. Pagrindinės sumos grąžinimui galėtų būti taikomas lengvatinis laikotarpis, paprastai 10 metų. Dėl su paskolų portfelio valdymu susijusių prudencinių priežasčių trims valstybėms narėms suteiktų paskolų dalis, sudaranti didžiausią suteiktų paskolų dalį, turėtų neviršyti 60 % pagal Priemonę SAFE teikiamos didžiausios finansinės paramos;

([5]) 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509, dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

(29) siekiant optimizuoti turimos finansinės paramos panaudojimą tais atvejais, kai pagal šį reglamentą priėmus Tarybos įgyvendinimo sprendimą lieka finansinių lėšų, tikslinga, kad Komisija paskelbtų naują kvietimą pareikšti susidomėjimą. Tokiu atveju finansinės paramos prašymui nustatytos procedūros turėtų būti taikomos, jei priimami būtini jų pritaikymai, visų pirma, kiek tai susiję su atitinkamais terminais, ir jei pristatomas Plano dalinis pakeitimas;

(30) bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose turėtų dalyvauti bent dvi dalyvaujančios šalys, kurios yra valstybės narės, EEE narėmis esančios ELPA valstybės arba Ukraina, iš kurių bent viena turėtų būti valstybė narė, gaunanti paskolos paramą pagal Priemonę SAFE. Be to, stojančiosioms valstybėms, kitoms valstybėms kandidatėms bei potencialioms valstybėms kandidatėms ir kitoms trečiosioms valstybėms, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi saugumo ir gynybos partnerystę (neprivaloma priemonė), turėtų būti leidžiama dalyvauti bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose, vykdomuose su valstybe nare, kuriai teikiama finansinė parama pagal Priemonę SAFE. Bendradarbiaujamieji viešieji pirkimai gali apimti esamas viešųjų pirkimų sutartis, kurios atitinka tas pačias sąlygas. Vienos valstybės narės vykdomiems viešiesiems pirkimams parama taip pat galėtų būti skiriama, kai sutartis turi būti pasirašoma ne vėliau kaip 2026 m. gegužės 30 d., jei ši valstybė narė imasi visų būtinų veiksmų (dėl kurių turi būti susitarta veiklos susitarime), kad tos sutarties teikiama nauda būtų paskleista kuo plačiau, aktyviai palaikant ryšius su kitomis valstybėmis narėmis, EEE narėmis esančiomis ELPA valstybėmis ir Ukraina, taip pat su stojančiosiomis šalimis, šalimis kandidatėmis, potencialiomis kandidatėmis ar kitomis trečiosiomis valstybėmis, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi saugumo ir gynybos partnerystę. EEE narėmis esančių ELPA valstybių ir Ukrainos įtraukimas į valstybių, kurios gali sudaryti minimalų bendradarbiaujamiesiems viešiesiems pirkimams reikalingą skaičių, ratą yra grindžiamas atitinkamai glaudžia tų valstybių partneryste su Sąjunga gynybos pramonės gamybos srityje ir tuo, kad Ukraina tiesiogiai susiduria su tebesitęsiančiu Rusijos agresijos karu. Valstybės narės taip pat raginamos toliau remti Ukrainą įranga, įsigyta pasinaudojant pagal Priemonę SAFE skirta finansine parama. Šių trečiųjų valstybių dalyvavimas bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose, skirtuose EGTPB arba Ukrainos ar EEE narėmis esančių ELPA valstybių gynybos ir technologijų pramoninei bazei, turėtų padėti padidinti paklausos telkimo lygį, būtiną siekiant padidinti pramonės pajėgumus. Tai taip pat suteiktų paramą sistemų ir produktų, kuriuos šioje srityje diegia artimiausi Sąjungos partneriai, sąveikumui, tuo pačiu dalyvaujančioms valstybėms narėms potencialiai sudarant sąlygas užsitikrinti geresnes kainas;

(31) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB ([6]) nustatoma teisės aktų sistema, kuria siekiama suderinti viešųjų pirkimų procedūras, taikomas skiriant gynybos ir saugumo srities viešųjų pirkimų sutartis, atsižvelgiant į valstybių narių saugumo reikalavimus ir į iš Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) kylančias pareigas. Toje direktyvoje nustatomos konkrečios taisyklės, taikytinos dėl krizės susidariusiais skubos atvejais, pavyzdžiui, dėl trumpesnių pasiūlymų priėmimo laikotarpių ir galimybės taikyti derybas be išankstinio skelbimo apie pirkimą. Kad būtų padidintas Priemonės SAFE veiksmingumas siekiant solidarumo dvasia reaguoti į nepaprastąją padėtį, susidariusią dėl geopolitinės padėties raidos, yra būtina pradėti vykdyti didžiules investicijas į EGTPB kuo greičiau;

(32) tuo tikslu turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos skirti sutartis, grindžiamas viešaisiais pirkimais, kuriuose dalyvautų bent viena valstybė narė, gaunanti finansinę paramą pagal Priemonę SAFE. Direktyvoje 2009/81/EB nustatyti terminai, įskaitant tos direktyvos 33 straipsnio 7 dalyje nustatytus sutrumpintus terminus, nesuteikia pakankamai lankstumo, kad būtų galima skubiai reaguoti į dabartinę krizinę padėtį. Todėl turėtų būti laikoma, kad valstybės narės, vykdančios bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus naudodamosi pagal Priemonę SAFE teikiama parama, dėl krizės atsidūrė skubos padėtyje, o tai pateisina derybų be išankstinio skelbimo apie pirkimą taikymą, kaip numatyta Direktyvoje 2009/81/EB. Be to, atsižvelgiant į dėl dabartinės krizinės padėties susidariusią skubą (dėl to reikia neatidėliotinų ir didelių investicijų į EGTPB) ir siekiant apsaugoti valstybių narių, dalyvaujančių viešuosiuose pirkimuose, remiamuose pagal Priemonę SAFE, saugumo interesus, taip pat reikia numatyti galimybę sudaryti sąlygas prie esamo pagrindų susitarimo ar sutarties prisijungti valstybių narių, kurios iš pradžių nebuvo to pagrindų susitarimo ar sutarties šalys, perkančiosioms organizacijoms, net jeigu jame ar joje tokios galimybės nebuvo numatyta, su sąlyga, kad gaunamas išankstinis pagrindų susitarimą ar sutartį sudariusios įmonės sutikimas;

([6]) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičianti direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB (OL L 216, 2009 8 20, p. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

(33) Priemone SAFE siekiama remti viršesnį visuomenės saugumo interesą papildant valstybių narių finansines pastangas plečiant EGTPB užtikrinti, kad gynybos produktai būtų prieinami ir tiekiami laiku, kad valstybės narės galėtų pasirengti bet kokios rūšies agresijai. Taikant tinkamumo finansuoti sąlygas, ja siekiama remti EGTPB konkurencingumą ir pramonės parengtį, kurie yra būtini siekiant pagerinti valstybių narių gebėjimą veiksmingai ir savarankiškai ginti Sąjungos bei jos valstybių narių teritoriją. Ja taip pat siekiama papildomo tikslo – naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais padidinti gynybos produktų sąveikumo lygį. Dedant tokias pastangas, solidarumo dvasia ir siekiant užtikrinti pastangų, būtinų dideliems gynybos produktų prieinamumo sunkumams įveikti, finansinį tvarumą, yra tikslinga kartu imtis priemonių, kad nereikėtų iš anksto finansuoti su šiomis išlaidomis susijusių mokesčių. Taigi gynybos produktai, įsigyti vykdant viešuosius pirkimus, remiamus Priemone SAFE, turėtų būti atleisti nuo pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) nustatant atleidimą nuo PVM, taikomą pagal Tarybos direktyvą 2006/112/EB ([7]). Toks atleidimas turėtų būti tikslinis ir turėtų būti taikomas tik tiekimui, atliktam sutarčių, sudarytų vykdant viešuosius pirkimus pagal Priemonę SAFE, tikslais;

(34) Sąjunga tebėra visapusiškai įsipareigojusi siekti tarptautinio solidarumo. Visos priemonės, kurios laikomos būtinomis ir kurių imamasi pagal šį reglamentą, įskaitant priemones, kurios laikomos būtinomis siekiant užkirsti kelią kritiniam trūkumui ar jį sumažinti, turėtų būti įgyvendinamos tikslingai, skaidriai, proporcingai, laikinai ir laikantis įsipareigojimų PPO;

(35) šis reglamentas turėtų būti įgyvendinamas vadovaujantis pagal SESV 322 straipsniu priimtomis atitinkamomis taisyklėmis, visų pirma, Finansiniu reglamentu ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2020/2092 ([8]);

(36) šiuo reglamentu nedaromas poveikis taikytinai tarptautinei teisei, kuria draudžiama naudoti, kurti ar gaminti tam tikrus gynybos produktus ir technologijas;

(37) Komisija ir valstybės narės turėtų galėti dalyvauti komunikacijos veikloje siekiant užtikrinti Sąjungos finansavimo matomumą ir, jei tinkama, užtikrinti, kad apie paramą, teikiamą pagal Priemonę SAFE, būtų tinkamai pranešama ir patvirtinama teiginiu apie finansavimą;

(38) šiuo reglamentu nedaromas poveikis kiekvienos valstybės narės išimtinei atsakomybei už savo nacionalinį saugumą, kaip numatyta ES sutarties 4 straipsnio 2 dalyje, ir kiekvienos valstybės narės teisei ginti savo gyvybinius saugumo interesus vadovaujantis SESV 346 straipsniu;

(39) šis reglamentas turėtų būti taikomas nedarant poveikio specifiniam tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos pobūdžiui;

(40) kad būtų sudarytos sąlygos kuo greičiau pradėti šio reglamento įgyvendinimą, siekiant įgyvendinti jo tikslus jis turėtų įsigalioti skubos tvarka,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiuo reglamentu nustatoma Europos saugumo veiksmų (toliau – SAFE) stiprinant Europos gynybos pramonę priemonė (toliau – Priemonė SAFE), pagal kurią teikiama finansinė parama valstybėms narėms, kad jos, reaguodamos į dabartinę krizinę padėtį, galėtų skubiai įvykdyti dideles viešąsias investicijas Europos gynybos pramonei remti.

Šiuo reglamentu nustatomos sąlygos ir procedūros, skirtos teikti finansinę paramą valstybėms narėms pagal Priemonę SAFE ir pagal kurias valstybės narės įgyvendina tą finansinę paramą pagal Priemonę SAFE, ir nustatomos taisyklės dėl supaprastintų ir paspartintų bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų procedūrų, pagal kurias galima įsigyti gynybos produktus ir kitus gynybos tikslams skirtus produktus, priklausančius šioms kategorijoms:

([7]) 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([8]) 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

a) pirmoji kategorija: šaudmenys ir raketos; artilerijos sistemos, įskaitant tikslių smūgių giliame priešo užnugaryje pajėgumus; antžeminės kovos pajėgumai ir jų rėmimo sistemos, įskaitant karių ekipuotę ir pėstininkų ginklus; maži bepiločiai orlaiviai (NATO 1 klasė) ir susijusios kovos su bepiločiais orlaiviais sistemos; ypatingos svarbos infrastruktūros apsauga; kibernetinė sritis ir karinis mobilumas, įskaitant kovą su mobilumu;

b) antroji kategorija: oro erdvės ir priešraketinė gynybos sistemos; jūrų antvandeniniai ir povandeniniai pajėgumai; bepiločiai orlaiviai, kurie nėra maži bepiločiai orlaiviai, (NATO 2 ir 3 klasė) ir susijusios kovos su bepiločiais orlaiviais sistemos; tokios strateginės įgalinančios priemonės kaip, be kita ko, strateginio transportavimo oru priemonės, degalų pripylimo skrendant priemonės, sistemos C4 ISTAR, taip pat kosmoso įrenginiai ir paslaugos; kosmoso įrenginių apsauga; dirbtinis intelektas ir elektroninė kova.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) gynybos produktas – prekės, paslaugos ir darbai, kurie patenka į Direktyvos 2009/81/EB taikymo sritį, kaip nustatyta jos 2 straipsnyje;

2) kiti gynybos tikslams skirti produktai – prekės, paslaugos ir darbai, išskyrus tuos, kurie patenka į Direktyvos 2009/81/EB taikymo sritį, kaip nustatyta jos 2 straipsnyje, kurie yra būtini ar skirti gynybos tikslams;

3) bendradarbiaujamieji viešieji pirkimai – gynybos produktų ar kitų gynybos tikslams skirtų produktų viešųjų pirkimų procedūra ir pagal ją skirtos sutartys, kurią vykdo bent viena finansinę paramą pagal Priemonę SAFE gaunanti valstybė narė ir viena papildoma valstybė narė arba viena Europos laisvosios prekybos asociacijos narė, kuri yra Europos ekonominės erdvės narė, (toliau – EEE narėmis esančios ELPA valstybės) arba Ukraina. Be to, bendradarbiaujamieji viešieji pirkimai gali apimti stojančiąsias valstybes, valstybes kandidates ir potencialias valstybes kandidates bei kitas trečiąsias valstybes, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi saugumo ir gynybos partnerystę (neprivaloma priemonė). Bendradarbiaujamieji viešieji pirkimai gali apimti tas pačias sąlygas atitinkančias esamas viešųjų pirkimų sutartis.

3 straipsnis

Priemonės SAFE papildomumas

Priemonė SAFE papildo priemones, kurių ėmėsi Sąjunga bei valstybės narės, kad skubiai įvykdytų dideles viešąsias investicijas Europos gynybos pramonei remti.

4 straipsnis

Priemonės SAFE naudojimo sąlygos

1. Valstybė narė gali prašyti finansinės paramos pagal Priemonę SAFE (toliau – finansinė parama) veiklai, išlaidoms ir priemonėms, kuriomis siekiama reaguoti į krizinę padėtį, nurodytą 1 straipsnyje. Tos veikla, išlaidos ir priemonės turi būti susijusios su gynybos produktais ar kitais gynybos tikslams skirtais produktais ir turi būti įgyvendinamos vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus, atliekamus vadovaujantis 16 straipsnyje nustatytomis tinkamumo finansuoti taisyklėmis, ir jomis turi būti siekiama:

a) paspartinti gynybos pramonės prisitaikymą prie struktūrinių pokyčių, be kita ko, kuriant ir didinant jos gamybos pajėgumus, taip pat vykdant susijusią paramos veiklą;

b) pagerinti gynybos produktų prieinamumą laiku, be kita ko, sutrumpinant jų pristatymo laiką, rezervuojant gamybos laiko tarpsnius arba kaupiant gynybos produktų, tarpinių produktų ar žaliavų atsargas, arba

c) užtikrinti sąveikumą ir pakeičiamumą visoje Sąjungoje.

2. Valstybė narė finansinę paramą pagal Priemonę SAFE gali naudoti užtikrindama sinergiją su Sąjungos programomis vadovaudamasi tų programų taisyklėmis. Finansinė parama pagal Priemonę SAFE taip pat gali būti naudojama finansuoti veiklą, kuriai buvo skirtas Sąjungos įnašas pagal Sąjungos programą.

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, vienos valstybės narės vykdomiems viešiesiems pirkimams parama pagal Priemonę SAFE skiriama tuo atveju, jei viešųjų pirkimų sutartis buvo pasirašyta ne vėliau kaip 2026 m. gegužės 30 d. Jei valstybė narė įtraukia tokius viešuosius pirkimus į 7 straipsnio 2 dalyje nurodytą planą, ji aktyviai imasi visų būtinų veiksmų, kad atitinkama sutartimi galėtų pasinaudoti ne tik bet kuri suinteresuota stojančioji valstybė, valstybė kandidatė, potenciali valstybė kandidatė ar kita trečioji valstybė, su kuria Sąjunga yra sudariusi saugumo ir gynybos partnerystę, bet ir bent viena papildoma valstybė narė, viena EEE nare esanti ELPA valstybė arba Ukraina. 16 straipsnio 2–14 dalyse nustatytos tinkamumo finansuoti sąlygos taikomos *mutatis mutandis*.

5 straipsnis

Finansinės paramos forma

Finansinė parama teikiama kaip Sąjungos paskola atitinkamai valstybei narei.

6 straipsnis

Didžiausia finansinės paramos suma

Didžiausia finansinės paramos paskolų, teikiamų pagal Priemonę SAFE, forma suma yra 150 000 000 000 EUR.

7 straipsnis

Finansinės paramos prašymas ir Europos gynybos pramonės investicijų planai

1. Valstybė narė, norinti gauti finansinę paramą pagal Priemonę SAFE, ne vėliau kaip 2025 m. lapkričio 30 d. tuo tikslu Komisijai pateikia prašymą. Prie prašymo pridedamas Europos gynybos pramonės investicijų planas (toliau – Planas).

2. Planas turi būti tinkamai argumentuotas ir pagrįstas. Jame išdėstomi šie elementai:

a) gynybos produkto ir kitų gynybos tikslams skirtų produktų poreikių aprašymas;

b) planuojamos veiklos, išlaidų sąmatų ir priemonių aprašymas pagal 4 straipsnį;

c) kai aktualu, numatomo Ukrainos dalyvavimo planuojamoje veikloje, išlaidose ir priemonėse arba numatomų Ukrainai naudingų veiksmų aprašymas;

d) planuojamų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti 16 straipsnio ir viešųjų pirkimų taisyklių laikymąsi, aprašymas, įskaitant aprašymą, kaip tas laikymasis bus užtikrinamas.

3. Kai aktualu, valstybės narės įtraukia veiklos, kuria siekiama stiprinti tiekimo saugumą ir atsparumą, visų pirma, sudarant palankesnes sąlygas MVĮ, vidutinės kapitalizacijos įmonėms ir naujiems gynybos srities subjektams patekti į gynybos rinką, aprašymą.

4. Rengdamos savo Planus, valstybės narės gali prašyti Komisijos surengti keitimąsi gerosios praktikos pavyzdžiais ir, kai tinkama, siekti sinergijos su kitų valstybių narių gynybos pramonės investicijų planais, kad prašančiosios valstybės narės galėtų pasinaudoti kitų valstybių narių patirtimi.

5. Valstybės narės Komisijai gali pateikti iš dalies pakeistą finansinės paramos prašymą kartu su iš dalies pakeistu Planu, kai tai yra tinkamai pagrįsta pasikeitus planuojamoms išlaidoms ar priemonėms ir atsižvelgiant į turimas paskolų sumas.

8 straipsnis

Sprendimas dėl finansinės paramos prašymo

1. Komisija nepagrįstai nedelsdama įvertina prašymą dėl finansinės paramos kartu su Planu.

2. Jei Komisija nustato, kad prašymas atitinka šiame reglamente nustatytas sąlygas, visų pirma, 4 straipsnyje, 7 straipsnio 2 dalyje ir 16 straipsnyje numatytas sąlygas, Komisija pateikia pasiūlymą dėl Tarybos įgyvendinimo, kuriuo suteikiama galimybė naudotis finansine parama.

3. 2 dalyje nurodytame įgyvendinimo sprendime pateikiama:

a) patvirtinimas, kad 7 straipsnio 1 dalyje nurodytas prašymas tenkina šiame reglamente nustatytas sąlygas;

b) paskolos suma ir paskolos paramos suma, išmokėtina išankstinio finansavimo forma vadovaujantis 11 straipsniu.

4. Komisija visais atvejais praneša atitinkamai valstybei narei apie savo atliktą prašymo vertinimą, pateikdama jai savo vertinimo motyvus.

5. Komisija, Tarybai pateikdama pasiūlymą pagal 2 dalį, atsižvelgia į prašančiosios valstybės narės esamus ir numatomus finansavimo poreikius, taip pat į kitų valstybių narių pagal šį reglamentą jau pateiktus arba numatomus pateikti finansinės paramos prašymus, kartu taikydama vienodo požiūrio, solidarumo, proporcingumo ir skaidrumo principus. Tas pasiūlymas turi būti pateiktas nepagrįstai nedelsiant.

6. 2 dalyje nurodytą įgyvendinimo sprendimą Taryba paprastai priima per keturias savaites nuo Komisijos pasiūlymo priėmimo.

7. Jei, priėmus įgyvendinimo sprendimą pagal 2 dalį, lieka lėšų finansinei paramai pagal Priemonę SAFE, Komisija ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 31 d. gali paskelbti naują kvietimą pareikšti susidomėjimą. Tokiu atveju 7 straipsnyje ir šio straipsnio 1–5 dalyse nustatyta tvarka taikoma *mutatis mutandis*.

8. Įgyvendinimo sprendimas pagal 2 dalį turi būti priimtas ne vėliau kaip 2027 m. birželio 30 d.

9 straipsnis

Skolinimosi ir skolinimo operacijos

1. Siekiant finansuoti pagal Priemonę SAFE teikiamą paramą paskolų forma, Komisijai suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis reikiamas lėšas kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų vadovaujantis Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 (toliau – Finansinis reglamentas) 224 straipsniu.

2. Skolinimosi ir skolinimo operacijos pagal Priemonę SAFE atliekamos eurais.

10 straipsnis

Paskolos susitarimas ir veiklos susitarimai

1. Priėmusi 8 straipsnio 2 dalyje nurodytą Tarybos įgyvendinimo sprendimą, Komisija su prašančiąja valstybe nare sudaro paskolos susitarimą ir veiklos susitarimus.

2. Paskolos susitarime nustatomas pagal Priemonę SAFE teikiamos paramos paskolų forma teikimo laikotarpis ir išsamios sąlygos. Ilgiausia paskolos susitarimo trukmė yra 45 metai. Be Finansinio reglamento 223 straipsnio 4 dalyje nustatytos informacijos, paskolos susitarime nurodoma išankstinio finansavimo suma ir išankstinio finansavimo patvirtinimo taisyklės.

3. Veiklos susitarimuose nustatoma Plano įgyvendinimo ir atitinkamos finansinės paramos sąsaja, įskaitant preliminarų paskolos dalių išmokėjimo tvarkaraštį, atitinkamai nurodant metinę viršutinę ribą. Be to, tuose veiklos susitarimuose nustatomos patvirtinamųjų dokumentų rūšys ir kontrolės taisyklės, susijusios su konkrečių tinkamumo finansuoti taisyklių, kurias valstybės narės taiko pagal 16 straipsnį, įvykdymu, ir 14 straipsnyje nurodyti išsamūs elementai.

11 straipsnis

Išankstinis finansavimas

1. Valstybės narės pagal savo Planą gali prašyti, kad suma, sudaranti iki 15 % paskolos paramos, joms būtų išmokėta iš anksto.

2. Išankstinis finansavimas išmokamas įsigaliojus 10 straipsnio 2 dalyje nurodytam paskolos susitarimui. Paskolos susitarime gali būti numatyta, kad išankstinio finansavimo mokėjimas priklauso nuo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytų veiklos susitarimų sudarymo.

3. Mokėjimai atliekami, jei turima finansavimo lėšų. Išankstinio finansavimo suma gali būti išmokama viena ar keliomis dalinėmis išmokomis.

12 straipsnis

Dalių mokėjimo ir paskolų sustabdymo taisyklės

1. Nustatytas paskolos teikimo laikotarpis, atitinkantis laikotarpį, per kurį pagal šį straipsnį gali būti patvirtinami mokėjimai atitinkamai valstybei narei, baigiasi 2030 m. gruodžio 31 d. Mokėjimai atliekami dalimis, jei turima finansavimo lėšų. Bet kuri dalis gali būti išmokama viena ar keliomis dalinėmis išmokomis.

2. Atitinkama valstybė narė Komisijai gali pateikti tinkamai pagrįstą mokėjimo prašymą. Tokį mokėjimo prašymą atitinkama valstybė narė gali pateikti Komisijai du kartus per metus. Valstybė narė pagrindžia mokėjimo prašymą pateikdama Plano įgyvendinimo pažangos įrodymus.

3. Komisija įvertina 2 dalyje nurodyto mokėjimo prašymo išsamumą, teisingumą ir nuoseklumą nepagrįstai nedelsdama; vėliausiai – per du mėnesius nuo prašymo gavimo. Jei Komisija pateikia teigiamą įvertinimą dėl šiame reglamente išdėstytų sąlygų įgyvendinimo, ji nepagrįstai nedelsdama priima sprendimą, kuriuo leidžiama išmokėti paskolos dalį.

4. Jei atlikusi 3 dalyje nurodytą vertinimą Komisija nustato, kad 2 dalyje nurodytas mokėjimo prašymas yra netinkamas, visos ar dalies paskolos mokėjimas yra sustabdomas. Atitinkama valstybė narė gali pateikti pastabų per vieną mėnesį nuo pranešimo apie Komisijos vertinimą gavimo.

5. Komisija nepagrįstai nedelsdama įvertina 4 dalyje nurodytas pastabas. Ji panaikina sustabdymą, jei atitinkama valstybė narė parodo, kad ėmėsi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų tinkamai įvykdytos šiame reglamente išdėstytos sąlygos.

13 straipsnis

Paskolų portfeliui taikomos prudencinės taisyklės

Trims valstybėms narėms suteiktų paskolų dalis, sudaranti didžiausią suteiktų paskolų dalį, turi neviršyti 60 % 6 straipsnyje nurodytos didžiausios sumos.

14 straipsnis

Kontrolė ir auditas

Į paskolos susitarimą įtraukiamos būtinos nuostatos dėl kontrolės ir audito, kaip reikalaujama Finansinio reglamento 223 straipsnio 4 dalimi.

15 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia metinę finansinės paramos panaudojimo ataskaitą.

2. Kai tinkama, prie ataskaitos pridedamas pasiūlymas dėl galimybės naudotis Priemone SAFE laikotarpio pratęsimo.

16 straipsnis

Bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų, kuriais remiamos gynybos pramonės investicijos, tinkamumo finansuoti taisyklės

1. Bendradarbiaujamieji viešieji pirkimai gali būti remiami pagal Priemonę SAFE tik tuo atveju, jeigu jie atitinka šiame straipsnyje išdėstytas tinkamumo finansuoti sąlygas.

2. Į gynybos produktų bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų procedūras ir sutartis įtraukiami šio straipsnio 3–13 ir 15 dalyse išdėstyti bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių rangovų ir subrangovų dalyvavimo reikalavimai, nedarant poveikio visoms sąlygoms, išdėstytoms 17 straipsnyje nurodytuose susitarimuose.

3. Bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantys rangovai ir subrangovai turi būti įsisteigę ir jų vykdomojo valdymo struktūros turi būti Sąjungoje, EEE nare esančioje ELPA valstybėje arba Ukrainoje. Jų neturi kontroliuoti trečioji valstybė, kuri nėra nei EEE nare esanti ELPA valstybė, nei Ukraina, nei kitas trečiosios valstybės subjektas, kuris nėra įsisteigęs Sąjungoje, EEE nare esančioje ELPA valstybėje ar Ukrainoje.

4. Nukrypstant nuo 3 dalies, siekiant atsižvelgti į pramoninį bendradarbiavimą su ne ES partneriais, bendradarbiaujamieji viešieji pirkimai, kuriuose dalyvauja subrangovas, kuriam skiriama 15–35 % sutarties vertės ir kuris nėra įsisteigęs arba neturi savo vykdomojo valdymo struktūrų Sąjungoje, EEE nare esančioje ELPA valstybėje arba Ukrainoje, yra laikomas atitinkančiu kriterijus paramai pagal Priemonę SAFE gauti, jei tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

a) tiesioginiai sutartiniai santykiai, susiję su gynybos produktu, tarp rangovo ir to subrangovo buvo užmegzti iki šio reglamento įsigaliojimo dienos;

b) rangovas įsipareigoja per dvejus metus ištirti, ar įmanoma pakeisti to subrangovo tiekiamą indėlį alternatyviu, Sąjungos, EEE narėmis esančių ELPA valstybių arba Ukrainos kilmės indėliu, kuriam nėra nustatyta apribojimų ir kuris atitinka techninius bei su laiku susijusius reikalavimus.

5. Nukrypstant nuo 3 dalies, Sąjungoje įsisteigęs ir kitos trečiosios valstybės ar kito trečiosios valstybės subjekto kontroliuojamas teisės subjektas gali dalyvauti bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose, jeigu buvo atliktas jo tikrinimas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) 2019/452, ir, kai būtina, jam buvo pritaikytos tinkamos rizikos mažinimo priemonės arba jeigu jis suteikia garantijas, kurias patikrino valstybė narė, kurioje yra įsisteigęs bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantis rangovas ar subrangovas. Garantijose pateikiami patikinimai, kad bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančio rangovo ar subrangovo dalyvavimas neprieštarauja Sąjungos bei jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams, kaip nustatyta bendros užsienio ir saugumo politikos sistemoje pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį.

6. Siekiant užtikrinti, kad visoje Sąjungoje būtų laikomasi suderinto požiūrio, 5 dalyje nurodytos garantijos gali būti grindžiamos Komisijos pateiktu standartizuotu šablonu ir jos įtraukiamos į pasiūlymo specifikacijas. Garantijomis, visų pirma, pagrindžiama, kad bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų tikslais yra nustatytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad:

a) bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančio rangovo ar subrangovo kontrolė nebūtų vykdoma tokiu būdu, kuriuo suvaržomas ar apribojamas jo gebėjimas įvykdyti užsakymą ir užtikrinti rezultatus, ir

b) trečiajai valstybei ar trečiosios valstybės subjektui būtų užkirstas kelias susipažinti su įslaptinta informacija, susijusia su bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais, o bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantys darbuotojai ar kiti asmenys turėtų valstybės narės pagal nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus išduotus nacionalinius asmens patikimumo pažymėjimus.

7. Bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus vykdanti perkančioji organizacija Komisijai pateikia pranešimą apie taikytas rizikos mažinimo priemones, kaip tai suprantama Reglamente (ES) 2019/452, arba apie 5 dalyje nurodytas garantijas. Komisijos prašymu jai pateikiama papildoma informacija apie taikomas rizikos mažinimo priemones ar garantijas.

8. Bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių rangovų ir subrangovų bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų tikslais naudojama infrastruktūra, įrenginiai, turtas ir ištekliai turi būti valstybės narės, EEE nare esančios ELPA valstybės arba Ukrainos teritorijoje. Jei bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantys rangovai ar subrangovai valstybės narės, EEE nare esančios ELPA valstybės arba Ukrainos teritorijoje neturi iškart prieinamų alternatyvų ar atitinkamos infrastruktūros, įrenginių, turto ir išteklių, jie gali naudotis savo infrastruktūra, įrenginiais, turtu ir ištekliais, esančiais ar laikomais už tokių teritorijų ribų, su sąlyga, kad toks naudojimasis neprieštarauja Sąjungos bei jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams.

9. Bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantys rangovai ir subrangovai gali būti laikomi tenkinančiais 3–7 dalyse nurodytas tinkamumo finansuoti sąlygas, jei jie atitinka lygiavertes sąlygas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES) 2018/1092 ([9]), (ES) 2021/697 ([10]), (ES) 2023/1525 ar (ES) 2023/2418 ir jei dėl jokių vėlesnių pakeitimų nekyla abejonių dėl tų sąlygų tenkinimo.

([9]) 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1092, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės plėtros programa Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumui ir inovaciniam pajėgumui remti (OL L 200, 2018 8 7, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([10]) 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092 (OL L 170, 2021 5 12, p. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

10. Ne Sąjungos, EEE narėmis esančių ELPA valstybių arba Ukrainos kilmės komponentų kaina turi būti ne didesnė nei 35 % numatomos galutinio produkto komponentų kainos. Pagal Priemonę SAFE remiamų pirkimų tikslais joks komponentas negali būti gaunamas iš trečiosios valstybės, kai tai prieštarauja Sąjungos bei jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams.

11. Kalbant apie su antrąja kategorija susijusius gynybos produktus, kaip nurodyta 1 straipsnio antros pastraipos b punkte, rangovai turi turėti galimybę be trečiųjų valstybių ar trečiųjų valstybių subjektų nustatytų apribojimų nuspręsti dėl perkamo gynybos produkto konstrukcijos apibrėžties, pritaikymo ir raidos, įskaitant teisinius įgaliojimus pakeisti ar pašalinti komponentus, kuriems taikomi trečiųjų valstybių ar trečiųjų valstybių subjektų nustatyti apribojimai.

12. Šio straipsnio tikslais terminas „bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantys subrangovai“ reiškia bet kurį teisės subjektą, kuris teikia ypatingos svarbos išteklių, turinčių unikalių savybių, būtinų produkto veikimui, kuriam skiriama bent 15 % sutarties vertės ir kuriam dėl sutarties vykdymo reikia susipažinti su įslaptinta informacija.

13. Valstybės narės užtikrina, kad vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus, kuriems skiriama parama pagal Priemonę SAFE, į kitų gynybos tikslams skirtų produktų viešųjų pirkimų procedūras ir sutartis būtų įtrauktos tinkamos tinkamumo finansuoti sąlygos, kad būtų apsaugoti Sąjungos bei jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesai.

14. Valstybės narės 7 straipsnyje nurodytame plane išsamiai apibūdina tinkamumo finansuoti sąlygas pagal šio straipsnio 3–11 ir 13–15 dalis, nedarant poveikio visoms sąlygoms, išdėstytoms 17 straipsnyje nurodytuose susitarimuose. Finansinė parama teikiama su sąlyga, kad kartu su mokėjimo prašymu yra pateikiama informacija, pateikta 10 straipsnyje nurodytuose veiklos susitarimuose.

15. Valstybės narės gali naudoti pagal Priemonę SAFE teikiamą finansinę paramą savo dalyvavimui viešųjų pirkimų procedūrose, vykdomose pagal Finansinio reglamento 168 straipsnio 2 ar 3 dalį, finansuoti. Tuo atveju, nukrypstant nuo Finansinio reglamento 168 straipsnio 2 ir 3 dalių, bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančios trečiosios valstybės taip pat gali dalyvauti bet kuriuose viešųjų pirkimų mechanizmuose, nustatytuose Finansinio reglamento 168 straipsnio 2 ir 3 dalyse, ir jais naudotis.

17 straipsnis

Kitų trečiųjų valstybių subjektų dalyvavimo ir produktų įtraukimo sąlygos

1. Sąjunga gali sudaryti dvišalius ar daugiašalius susitarimus su stojančiosiomis valstybėmis, potencialiomis valstybėmis kandidatėmis bei valstybėmis kandidatėmis, išskyrus Ukrainą ir kitomis trečiosiomis valstybėmis, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi saugumo ir gynybos partnerystę (neprivaloma priemonė), kad toms valstybėms bei jų teritorijoms būtų suteikta galimybė įvykdyti 16 straipsnyje nurodytas tinkamumo finansuoti sąlygas, vadovaujantis šio straipsnio 2 ir 3 dalimis.

2. 1 dalyje nurodytame dvišaliame ar daugiašaliame susitarime nurodoma, kaip 16 straipsnyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti taikomos. Visų pirma, jame nustatoma:

a) trečiojoje valstybėje įsisteigusių rangovų ir subrangovų dalyvavimo bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose pagal Priemonę SAFE sąlygos, įskaitant sąlygas dėl vykdomojo valdymo struktūrų vietos ir dėl trečiųjų valstybių ar trečiųjų valstybių subjektų vykdomos kontrolės;

b) taisyklės, susijusios su bendradarbiaujamuosiuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių rangovų ar subrangovų infrastruktūros, įrenginių, turto ir išteklių, kurie naudojami gynybos produktams ar kitiems gynybos tikslams skirtiems produktams, tiekiamiems pagal sutartis, sudarytas vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus pagal Priemonę SAFE, gaminti, buvimo vieta;

c) taisyklės, susijusios su trečiosios valstybės kilmės komponentų kaina, įskaitant mažiausią Sąjungos, EEE narėmis esančios ELPA šalies arba Ukrainos kilmės komponentų dalį ir didžiausią ne Sąjungos, EEE narėmis esančios ELPA šalies arba Ukrainos kilmės arba trečiosios valstybės, kuri nėra susitarimo šalis, kilmės komponentų dalį;

d) taisyklės, susijusios su trečiųjų valstybių, kurios nėra susitarimo šalys, ar jų teritorijoje įsisteigusių subjektų nustatytais apribojimais dėl gynybos produkto, įsigyto naudojant pagal Priemonę SAFE skirtą paramą, konstrukcijos apibrėžties, pritaikymo ir raidos.

3. Dvišaliame ar daugiašaliame susitarime:

a) užtikrinama tinkama trečiosios valstybės įnašų ir naudos pusiausvyra;

b) nustatomos trečiosios valstybės Sąjungai teiktinų finansinių įnašų sąlygos;

c) nustatomos bet kurios kitos tinkamos priemonės, kuriomis reglamentuojamas perkamo produkto tiekimo saugumas;

d) prisidedama prie didesnio gynybos sistemų standartizavimo ir didesnio valstybių narių ir tų trečiųjų valstybių pajėgumų sąveikumo.

4. 3 dalies b punkte nurodyti įnašai sudaro išorės asignuotąsias pajamas pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį ir turi būti naudojami programoms, kuriomis pagal tų programų taisykles remiama Sąjungos gynybos pramonė, Ukrainos gynybos pramonė ir Ukraina.

18 straipsnis

Pagrindų susitarimų ar sutarčių keitimas

1. Jei viešieji pirkimai yra remiami pagal Priemonę SAFE, 2–4 dalyse numatytos taisyklės taikomos esamam pagrindų susitarimui ar sutarčiai, kurio (-os) tikslas – pirkti gynybos produktus, kuriuos bent viena iš dalyvaujančių valstybių narių visiškai ar iš dalies finansuoja pagal Priemonę SAFE suteikta paskola ir jame (joje) nėra numatytos taisyklės, kuriomis reglamentuojama galimybė daryti esminius dalinius pakeitimus. Taikydama 2 ir 3 dalis, pagrindų susitarimą ar sutartį sudariusi perkančioji organizacija gauna išankstinį įmonės, su kuria ji yra sudariusi tą pagrindų susitarimą ar sutartį, sutikimą.

2. Valstybės narės perkančioji organizacija gali keisti esamą pagrindų susitarimą ar sutartį dėl gynybos produktų, jei tas pagrindų susitarimas ar ta sutartis yra sudarytas (-a) su įmone, atitinkančia kriterijus, lygiaverčius kriterijams, nustatytiesiems šio reglamento 16 straipsnio 3–13 dalyse, siekdama įtraukti naujas perkančiąsias organizacijas iš viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių valstybių kaip to pagrindų susitarimo ar tos sutarties šalis. Direktyvos 2009/81/EB 29 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa netaikoma perkančiosioms organizacijoms, kurios iš pradžių nebuvo pagrindų susitarimo ar sutarties šalys.

3. Nukrypstant nuo Direktyvos 2009/81/EB 29 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos, valstybės narės perkančioji organizacija gali daryti esminius dalinius pakeitimus, kiek tai susiję su pagrindų susitarime ar sutartyje nustatytais kiekiais, kurių apskaičiuotoji vertė viršija Direktyvos 2009/81/EB 8 straipsnyje nustatytas ribas, jei tas pagrindų susitarimas ar ta sutartis yra sudaryti su įmone, atitinkančia kriterijus, lygiaverčius kriterijams, nustatytiesiems šio reglamento 16 straipsnio 3–13 dalyse, ir jei pakeitimas yra griežtai būtinas siekiant taikyti šio straipsnio 2 dalį.

4. Kai į sutartį įtraukiama nuostata dėl indeksavimo, 3 dalyje nurodytos vertės apskaičiavimo tikslais atnaujinta vertė yra pamatinė vertė.

5. Perkančioji organizacija, pakeitusi pagrindų susitarimą ar sutartį šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodytais atvejais, tuo tikslu vadovaujantis Direktyvos 2009/81/EB 32 straipsniu paskelbia pranešimą *Europos Sąjungos oficialiajame* leidinyje.

6. 2 ir 3 dalyse nurodytais atvejais perkančiosios organizacijos, kurios yra pagrindų susitarimo ar sutarties šalys, tarpusavyje taiko lygių teisių ir pareigų principą, visų pirma, kiek tai susiję su perkamų papildomų kiekių kaina.

19 straipsnis

Atvejai, kuriais pateisinamas derybų be išankstinio skelbimo apie pirkimą taikymas pagal Priemonę SAFE remiamų viešųjų pirkimų kontekste

Direktyvos 2009/81/EB 28 straipsnio 1 dalies c punkto tikslais viešieji pirkimai, kuriuose dalyvauja bent viena valstybė narė, gaunanti finansinę paramą pagal Priemonę SAFE, laikomi atitinkančiais skubos dėl krizės sąlygą.

20 straipsnis

PVM netaikymas gynybos produktų importui ir tiekimui

1. Šio reglamento tikslais gynybos produktų ar kitų gynybos tikslams skirtų produktų tiekimui, įsigijimui ir importui Bendrijos viduje, vykdomiems pagal sutartis, sudarytas vykdant viešuosius pirkimus, remiamus pagal Priemonę SAFE, netaikomas pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), taikytinas pagal Direktyvą 2006/112/EB. Toks atleidimas įgyvendinamas atskaitant ankstesniame etape sumokėtą PVM.

2. Priede pateiktu atleidimo nuo PVM sertifikatu patvirtinama, kad sandoris atitinka atleidimo nuo PVM sąlygas pagal šį reglamentą. Tą sertifikatą antspaudu patvirtina gynybos produktus ar kitus gynybos tikslams skirtus produktus pagal sutartis, sudarytas vykdant viešuosius pirkimus, remiamus Priemone SAFE, įsigyjančio subjekto valstybės narės kompetentingos institucijos, o tų produktų tiekėjas tą sertifikatą saugo savo apskaitos dokumentuose.

21 straipsnis

Įslaptintos informacijos ir neskelbtinos informacijos apsaugos taisyklių taikymas

1. Komisija naudoja saugią keitimosi informacija sistemą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos keitimuisi įslaptinta informacija bei neskelbtina informacija tarp Komisijos ir valstybių narių ir, kai tinkama, su rangovais ar kitais galutiniais gavėjais.

2. Komisijai suteikiama galimybė susipažinti su informacija, įskaitant įslaptintą informaciją, kuri yra griežtai būtina mokėjimų išmokėjimo sąlygoms patikrinti ir patikrinimams, peržiūroms, auditui, tyrimams vykdyti, ataskaitoms rengti, taip pat kontrolei bei auditui, kaip nurodyta 14 straipsnyje, vykdyti.

22 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Komisija ir valstybės narės gali vykdyti komunikacijos veiklą, kad būtų užtikrintas Sąjungos matomumas atitinkamuose Europos gynybos pramonės investicijų planuose numatytos teikiamos finansinės paramos atžvilgiu, be kita ko, vykdant bendrą komunikacijos veiklą su atitinkamomis nacionalinėmis valdžios institucijomis, kartu tinkamai atsižvelgiant į saugumo reikalavimus. Komisija atitinkamai gali užtikrinti, kad apie paramą, teikiamą pagal Priemonę SAFE, būtų pranešama ir patvirtinama teiginiu apie finansavimą.

2. Finansinę paramą pagal Priemonę SAFE gaunančios valstybės narės užtikrina Sąjungos finansinės paramos matomumą, kartu tinkamai atsižvelgdamos į saugumo reikalavimus, be kita ko, kai taikytina, pateikdamos Sąjungos emblemą ir tinkamą teiginį apie finansavimą „remiama Europos Sąjungos – SAFE“, visų pirma, viešinant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus ir jų rezultatus, teikiant nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairioms auditorijoms, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.

3. Komisija įgyvendina informavimo ir komunikacijos veiksmus, susijusius su Priemone SAFE, viešindama pagal ją įvykdytus veiksmus ir jos pasiektus rezultatus. Komisija, kai tinkama, apie savo veiksmus informuoja Europos Parlamento atstovybės biurus ir juos į tuos veiksmus įtraukia.

23 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 m. gegužės 27 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. SZŁAPKA

PRIEDAS

PRIEMONĖ SAFE ATLEIDIMO NUO PVM SERTIFIKATAS

Serijos Nr. (galima nenurodyti):
1. **REIKALAVIMUS ATITINKANTIS SUBJEKTAS** Pavadinimas arba vardas, pavardė Gatvė ir namo numeris Pašto kodas, vieta Subjekto valstybė narė
2. **UŽ PATVIRTINIMĄ ANTSPAUDU ATSAKINGA KOMPETENTINGA INSTITUCIJA (pavadinimas, adresas ir telefono Nr.)**
3. **REIKALAVIMUS ATITINKANČIO SUBJEKTO DEKLARACIJA** Reikalavimus atitinkantis subjektas pareiškia, kad 4 langelyje nurodyti produktai yra finansuojami pagal Priemonę SAFE.
Reikalavimus atitinkantis subjektas įsipareigoja sumokėti valstybei narei, kurioje yra gynybos ar kitų gynybos tikslams skirtų produktų tiekimo vieta, mokėtiną PVM, jei šie produktai neatitiktų PVM netaikymo sąlygų. Vieta, data Pasirašančiojo asmens vardas, pavardė ir pareigos Parašas

4. **PRODUKTŲ, KURIŲ ATŽVILGIU PRAŠOMA NETAIKYTI PVM, APRAŠYMAS**

A. Informacija apie tiekėją

(1) pavadinimas arba vardas, pavardė ir adresas

(2) valstybė narė

(3) PVM mokėtojo kodas arba mokesčių mokėtojo registracijos kodas

B. Informacija apie produktus:

Nr.	Išsamus produktų aprašymas (arba nuoroda į pridedamą užsakymo formą)	Kiekis arba skaičius	Vertė be PVM		Valiuta
			Vieneto vertė	Bendra vertė	
		Bendras kiekis			

5. **ĮSIGIJIMO VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ ATLIEKIAMAS SERTIFIKAVIMAS**

4 langelyje aprašytų produktų siunta ir (arba) tiekimas atitinka PVM netaikymo sąlygas.

Pasirašančiojo asmens vardas, pavardė ir pareigos

Vieta, data

Antspaudas

Parašas